

Meldcode WSKO BS 't Startblok

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn een hardnekkig en niet altijd zichtbaar probleem. In Nederland zijn naar schatting jaarlijks 119 000 kinderen slachtoffer. Dat is 1 op de 10 kinderen!

Om te zorgen voor veiligheid en de juiste hulp is het belangrijk dat signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling goed in beeld zijn bij mensen die hier in hun werk zicht op hebben, zoals bij ons in het onderwijs.

Bestuur
WSKO

School
BS 't Startblok

Aandachtsfunctionaris
Nathalie Dickhoff
(di, wo en vr)
Wilco Kannekens
(ma t/m vrij)

Directie
Wilco Kannekens

Bronnen & informatie
[Veilig Thuis](#) 0800-2000
(gratis en 24/7)

Politie - Bij spoed 112
Geen spoed 0900-8844

[Rijksoverheid](#)

[Raad voor de
kinderbescherming](#)

[Dessaer Trainingen](#)

Bijlagen
Afwegingskader
Meldcode – Onderwijs
en Leerplicht/RMC

Documenteigenaar
Wilco Kannekens

Laatste aanpassing
Juli 2021

Kindermishandeling

Kindermishandeling is elke vorm van, voor de minderjarige, bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.

Vormen en signalen

Lichamelijke mishandeling

Ouders/verzorgers verwonden het kind of staan toe dat het kind verwond wordt (anders dan ten gevolge van een ongeluk).

Bijvoorbeeld: Slaan, stampen, schoppen, opzettelijk laten vallen, verbranden, vergiftigen, verstikken, verminken.

Lichamelijke verwaarlozing

Het kind onthouden wat het voor zijn lichamelijke gezondheid en ontwikkeling nodig heeft. Ouders/verzorgers zijn niet in staat of bereid tot het verschaffen van minimale zorg ten aanzien van de lichamelijke behoeften. Bijvoorbeeld: niet zorgen voor voldoende/geschikt eten, schone (aan weersomstandigheden aangepaste) kleding, geschikt onderdak, juiste zorg, hygiëne, toezicht.

Psychische mishandeling

Het toebrengen van schade aan de emotionele en/of persoonlijkheidsontwikkeling van het kind.

Bijvoorbeeld: bedreigen, uitschelden, zondebok maken, belasten met te grote verantwoordelijkheden, te hoge eisen stellen, kind is getuige van geweld in gezin.

Psychische verwaarlozing

Het kind onthouden wat het voor zijn geestelijke gezondheid en ontwikkeling nodig heeft.

Bijvoorbeeld: niet zorgen voor voldoende aandacht, respect, genegenheid, liefde en contact, ruimte voor toenemen van autonomie, regelmatige schoolgang.

Seksueel misbruik

Seksueel contact met een kind hebben of pogen te hebben, ter bevrediging van de seksuele gevoelens van de ouder/ verzorger, en/of uit geldelijk gewin.

Bijvoorbeeld: pornografisch materiaal laten zien, ongewenst strelen/kussen, penetratie door vingers/voorwerpen/ penis, aanranding en uitbuiting of het toestaan hiervan waarbij wel/geen genitaal contact plaats vindt.

Enkele gedragssignalen bij kinderen

Agressief gedrag, zich terugtrekken, concentratiestoornissen, seksueel uitdagend gedrag (kan wijzen op seksueel misbruik), angst voor (bepaalde) volwassenen.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is er voor iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld. Voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Voor als je zelf betrokken bent, of iemand uit je omgeving dat is.

Elke regio heeft zijn eigen Veilig Thuisorganisatie. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, zowel aan slachtoffers, plegers, omstanders als professionals. Veilig Thuis doorbreekt onveilige situaties, zorgt voor afstemming tussen samenwerkingspartners en zet mensen in beweging. Veilig Thuis biedt perspectief op een betere situatie waardoor mensen weer toekomst hebben.

Stappenplan Meldcode professionals WSKO BS 't Startblok

Met ingang van 1 januari 2019 is het een professionele norm om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en/of structurele onveiligheid. Een professional doorloopt onderstaande stappen van de meldcode als hij/zij vermoedens heeft van een vorm van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 1 Signalen in kaart brengen

- ✓ Beschrijf objectief wat je ziet of hoort. Trek niet te snel conclusies. Ga niet interpreteren. Stel open vragen, zonder oordeel.
- ✓ Leg signalen, opmerkingen, en feiten schriftelijk vast in het leerlingvolgsysteem.
- ✓ Maak helder of het gaat om feiten of onderbuikgevoel.
- ✓ Vertel aan de betrokkenen met wie je het verder gaat bespreken.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat het kind of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan zo nodig in hetzelfde gesprek een melding worden gedaan zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet om de veiligheid van het kind zoveel mogelijk te waarborgen. In noodsituaties kan overigens ook contact worden gezocht met de Raad voor de Kinderbescherming en/of de politie om hulp worden gevraagd.

Stap 2 Overleg met een collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

- ✓ Overleg met ib-er, collega, Aandachtsfunctionaris of andere professionals (bijvoorbeeld SKT, SPOW, huisarts) of vraag advies bij Veilig Thuis.
- ✓ Licht de ib-er/directie in en bespreek samen de vervolgstappen en wie elke actie hierin onderneemt.

Stap 3 Gesprek met cliënt

- ✓ Praat met ouder(s) om je zorgen te delen en informatie te verzamelen en hen te motiveren voor hulp. Bereid je goed voor en geef de persoon de ruimte om te reageren.

Stap 4 Wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

- ✓ Heb je op basis van stap 1 t/m 3 nog steeds een vermoeden van/is er sprake van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?
- ✓ Heb je een vermoeden van/Is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

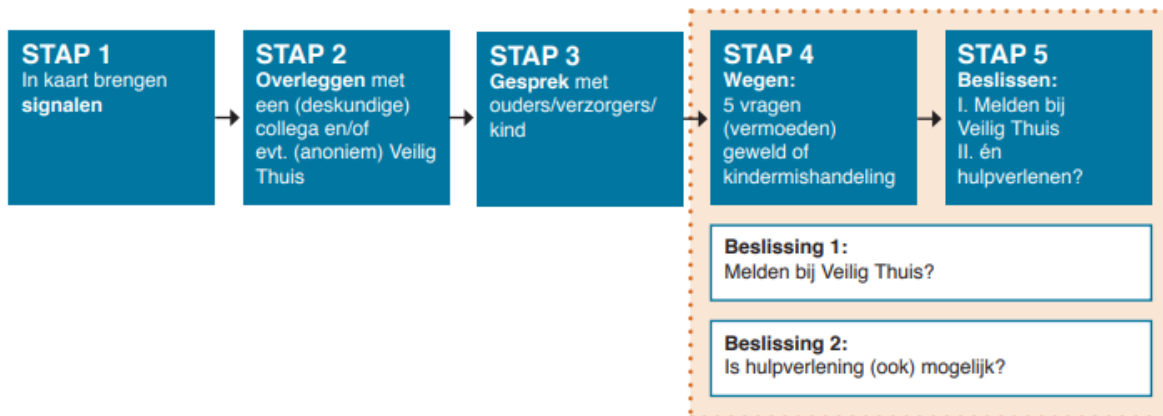
Stap 5 Neem twee beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?
 - ✓ Zo ja, bespreek dit dan met ouder(s) en leg duidelijk uit waarom je deze stap neemt.
 - ✓ Maak de melding bij Veilig Thuis.
2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?
 - ✓ Ben ik in staat effectieve (passende) hulp te bieden of organiseren?
 - ✓ Werken betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp?

De toepassing van de Meldcode heeft voorrang boven de beperkingen die de AVG stelt. Het delen van informatie met Veilig Thuis en collega's is, mits goed onderbouwd en vastgelegd, toegestaan.

Bijlage: Afwegingskader

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen in stap 5 is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Er is een basisdocument Afwegingskader beschikbaar voor alle beroepsgroepen. Het onderliggende Afwegingskader is de uitwerking voor het Onderwijs, inclusief leerplicht en RMC.

In Stap 5 worden twee beslissingen genomen:
het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens
het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De betrokken persoon in het onderwijs/de leerplichtambtenaar (dit kan de aandachtfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school/leerplichtambtenaar als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling
Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.
Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.